

Päänavaus vertaisarviointiin

Lyhyellä päätoimittajan urallani olen saanut vastata nuoren kollegan kysymykseen ”Miten te Finnanestissa laskette kirjoittajat?” tarkoittaen, kenet hän ottaa mukaan artikkelinsa kirjoittajiksi ja ketä hänen kuuluu kiittää. Kollegalle vastattuani jäin miettimään kysymystä. Tieteellisen kirjoittajuuden kriteerithän ovat tässä lehdes- sä samat kuin muissakin länsimaisissa tieteellisissä julkaisuissa, mutta kulkeeko se tieto vain perimätietona?

Nuoren kollegan kysymys herätti ajatuksen aloittaa lehdessä kirjoitussarja tieteellisestä kirjoittamisesta. Sen avaa tässä numerossa professori, yllä- lääkäri Markku Hynynen otsikolla ”Kliininen tutkimus vaarassa! Miksi tulisi silti jaksaa tutkia, julkaista ja kirjoittaa?”. Sarja jatkuu seuraavissa numeroissa käsitellen aiheen osa-alueita jonkun kokeneen ja näkemyksellisen kirjoittajan toimesta. ”Tieteellisen tutkimuksen tikapuut” tulee jatku- maan useampaan lehden vuosikertaan.

Kirjoitussarja tulee toivottavasti laskemaan aloittelevan tutkijan kynnystä raportoida tutkimus- tuloksiaan alan arvostetuissa julkaisuissa. Anestesiologit ja tehohoitolääkärit eivät ole erityisesti kunnostautuneet tieteellisessä kirjoittamisessa. Itse asiassa moni valitsee anestesiologian erikois- tumisalakseen alan käytännönläheisyyden vuoksi ja karttaakseen kirjallisia töitä. Lääkäriliiton teke- män Lääkärit Suomessa – Tilastotietoja lääkäreistä ja terveydenhuollosta 2011 (http://www.laakariliitto.fi/files/LL_vuositolasto2011_net_2.pdf) mukaan suomalaisista anestesiologeista ja tehohoitolääkä- reistä on väitellyt 25 %, kun vastaava keskiarvo kai- kista erikoislääkäreistä on 29 %. Esimerkiksi kirur- geista on väitellyt 40 % ja gynekologeista ja kor- valääkäreistä 35 %. Väitelleiden osuus ei luonnolli- sestikaan kerro koko totuutta alan tieteellisen kir- joittamisen aktiivisuudesta, mutta antaa suuntaa.

Finnanestin tässä numerossa tehdään tämän

lehden historiaa julkaisemalla ensimmäinen kah- den asiantuntijan vertaisarvioima katsausartikkeli. Professorikunta on perustellusti toivonut vertaisar- vointia artikkelien laadun takaamiseksi, kuulu- han Finnanest erikoislääkerikuulusteluvaatimuk- siin. Oululaisen erikoislääkärin Timo Kaakisen kirjoittama ”Kiinnostavia huomioita neurokirur- gisten potilaiden tehohoidosta” valikoitui tähän prosessiin sattumanvaraisesti. Tavoitteena on ver- taisarvioida kaikki lehden julkaisemat katsausar- tikkelit, mutta muuta aineistoa vain harkitusti. Ai- kaavievään arviointiprosessiin ei toistaiseksi ole ollut mahdollisuuksia, koska julkaisujonoa ei ole ollut. Toivomme saavamme aineistoa varastoon, jotta voimme vähitellen lisätä artikkeleiden ver- taisarvointia. Alkuperäistutkimukset kuuluisivat ilman muuta vertaisarvioinnin piiriin, mutta niitä Finnanestiin ei käytännössä tarjota. Niiden ensi- sijainen forum onkin ilman muuta mahdollisim- man korkean Impact factorin kansainvälinen jul- kaisu mahdollisimman suuren näkyvyyden saa- vuttamiseksi.

Vertaisarviointia ei kirjoittajan pidä pelätä, se- hän tarkoittaa artikkelin asiasisällön tarkistamis- ta. Tähänastistakin vähintään kahden Finnanestin toimittajan oikolukua voisi monessa tapauksessa kutsua vertaisarvioinniksi. Jatkossa artikkelin kie- len ja muodon tarkistaa edelleen toimitus, mutta asiasisällön tarkistamiseen tullaan pyytämään ko- timaisia asiantuntijoita. Heidän toivomme näke- vän asian merkityksen ja suhtautuvan arviointi- pyyntöihin positiivisesti. Läpikäyty vertaisarvioin- ti tullaan merkitsemään artikkeliin niin että lukija sen helposti havaitsee.

Lämmin kiitos ennakkoluulottomuudesta ja vai- vannäöstä pioneereina toimineille vertaisarvioijille ja Timo Kaakiselle! □

Helsingissä 1.12.2011